

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Internatūra II/II ir Baigiamasis egzaminas (2023-2024)	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: Internatūra II : doc. dr. Andrius Klimašauskas Kiti: asist. Marius Kryžauskas; asist. Gintautas Domža; prof. Rimantė Čerkauskienė; jaun. asist. Rytis Masiliūnas; asist. Renata Juknevičienė Koordinuojantis: Baigiamasis egzaminas: Doc. dr. Mindaugas Šilkūnas Kiti: : Doc. dr. Audrius Dulskas, doc. dr. Jūratė Dementavičienė, prof. dr. Vaidotas Urbonas, doc. dr. Ieva Jovaišienė, doc. dr. Sonata Varvuolytė, doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė	Vilniaus universitetas, Medicinos fakultetas, Klinikinės medicinos institutas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
Vientisosios studijos (I ir II pakopos)	-	Privalomasis

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Praktinių įgūdžių formavimas vidaus ligų, chirurgijos ir traumatologijos, akušerijos ir ginekologijos, vaikų ligų, skubios medicinos skyriuose ir greitosios medicinos pagalbos automobiliuose.	XII semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam			
Išankstiniai reikalavimai: Studentas turi būti atsiskaitęs už visus studijų plane numatytus dalykus.		Gretutiniai reikalavimai (jei yra): Studentas turi būti atlikęs ir apgynęs magistro darbą bei atlikęs internatūros praktiką, prieš Internatūros ir Baigiamąjį egzaminą.	
Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
28	850	692	158

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos
Įgyti pakankamai būtinųjų medicinos žinių ir įgūdžių bei gebėti juos panaudoti praktikoje, išmanyti sveiko ir sergančio žmogaus sandarą, funkcijas ir elgseną, ryšius tarp žmogaus sveikatos būklės ir jo fizinės bei socialinės aplinkos; gerai susipažinti su moksliniais metodais. Išugdyti studento profesionalumą, gebėjimą ir pasirengimą dirbti savarankiškai ir tarpdisciplininėje komandoje, bendrauti su skirtingų socialinių ir kultūrinių grupių žmonėmis, vadovautis medicinos etikos ir deontologijos, sveikatos apsaugos ir socialinės medicinos organizavimo reikalavimais, kritiškai vertinti savo kompetencijų ribas ir gebėti tinkamai atsakyti už savo veiksmus. Išugdyti

holistinę požiūrį į pacientą, gebėti laiku ir tinkamai atpažinti ūmias būkles ir suteikti būtinąją medicinos pagalbą; žinoti ligų epidemiologiją, nustatyti ligas įvairaus amžiaus asmenims, galimas jų priežastis ir pagrindinius rizikos veiksnius, simptomus, ūmias bei lėtines komplikacijas, įvertinti klinikinę ligonio būklę ir gyvybinių funkcijų rodiklius, išmanyti ir mokėti taikyti pagrindinius ligų diagnostikos metodus, skirti tikslinius tyrimus ir, esant indikacijoms, skirti papildomus tyrimus, interpretuoti atliktų tyrimų rezultatus, atlikti diferencinę diagnostiką, išmanyti farmakologijos principus, mokėti sudaryti ilgalaikės paciento priežiūros ir stebėjimo planą, išmanyti gydymo principus ir rekomenduoti profilaktikos priemones. Gebėti rinkti, sisteminti, analizuoti, interpretuoti informaciją, teikti išvadas bei rekomendacijas ir remiantis jomis planuoti savo veiksmus. Siekti profesinio tobulėjimo visos profesinės karjeros metu.

Patobulinti praktines žinias bei įgūdžius, įgytus studijuojant Medicinos studijų programą. Įgyti papildomų įgūdžių ir gebėjimų, reikalingų savarankiškam darbui pagal medicinos gydytojo medicinos normą. Pasirengti medicinos gydytojo profesinei veiklai ir studijoms rezidentūroje.

Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Bendrosios kompetencijos/General Competencies Sėkmingai baigęs šį modulį studentas gebės:		
Veikti sąžiningai, kritiškai ir savikritiškai mąstyti; būti empatiškas; kūrybiškas, iniciatyvus, laikytis etinių išipareigojimų		
Veikti savarankiškai, gebėti organizuoti ir planuoti savo veiklą, įvertinti savo kompetencijų ribas ir, esant reikalui, kreiptis pagalbos; spręsti problemas ir priimti sprendimus, ypač esant naujoms situacijoms; bendrauti ir dirbti komandoje	Žinių, klinikinių gebėjimų ir nuostatų ugdymas, dirbant kartu su internatūros vadovu ar jo dedikuotu gydytoju ar paramediku iš anksto numatytose asmens sveikatos priežiūros įstaigose ir greitosios pagalbos automobiliuose. Kiekvieno ciklo pradžioje - įvadas į ciklą: lūkesčių, tikslų ir uždavinių aptarimas su ciklo vadovais. Darbas su simulatoriais, Klinikinių atvejų pristatymas	Kiekvieno ciklo pabaigoje - ciklo įvertinimas su internais. Semestro pabaigoje Internatūros ir baigiamasis egzaminas
Demonstruoti pagarbą, atvirumą ir domėjimąsi kitų kultūrų ir subkultūrų atstovais; analizuoti ir kritiškai vertinti skirtingus kultūrinius kontekstus; dirbti tarptautinėje ir daugiakultūroje aplinkoje, lavinti bendrąsias ne medicinos mokslų srities žinias		
Dalintis ir skatinti kitus komandos narius dalintis visa efektyviam komandos darbui reikalinga informacija		
Aktyviai rūpinantis savo paties emocija, psichine ir fizine sveikata ir gerove		
Identifikuoti kompleksines darbinės ir socialines problemas; siekti rasti tinkamiausius problemų sprendimo būdus		
Demonstruoti atvirumą skirtingoms idėjoms ir perspektyvoms; gebės išvelgti naujas galimybes pokyčiuose ir sieks įgyti ateities pokyčiams reikalingas kompetencijas		
Toliau studijuoti, mokytis savarankiškai ir visą gyvenimą, taikyti įgytas žinias ir gebėjimus praktiškai, ir mokyti kitus		
Dalykinės kompetencijos/Specific Competencies Sėkmingai baigęs šį modulį studentas gebės:		

<p>Veiksmingai naudotis informacija ir informacinėmis technologijomis, tinkamai tvarkyti dokumentaciją, elektronines duomenų bazines;</p>	<p>Mokymasis dirbant kartu su numatytu internatūros vadovu ar jų dedikuotu gydytoju ar paramediku iš anksto numatytose asmens sveikatos priežiūros įstaigose ir greitosios pagalbos automobiliuose.</p> <p>Kiekvieno ciklo pradžioje – aptarimas su ciklo vadovais ir internais.</p>	<p>Kiekvieno ciklo pabaigoje – ciklo įvertinimas su internais. Semestro pabaigoje Internatūros ir Baigiamasis egzaminas.</p>
<p>Profesionaliai ir efektyviai bendrauti ir bendradarbiauti su pacientais ar paciento (kūdikio ar vaiko) tėvais/globėjais:</p> <ul style="list-style-type: none"> • išsiaiškinti ir apibūdinti priežastį, dėl kurios atvyko pacientas; paaiškinti pacientui ar jo tėvams/globėjams, kaip suprato jo atvykimo priežastį; • suprasti paciento perspektyvą ir išiklausyti paciento ar jo tėvų/globėjų nuogastavimus, susijusius su jo negalavimais; • suteikti informaciją susijusią su diagnoze ir tolimesne tyrimų ir gydymo eiga ir kartu su pacientu ar jo tėvais/globėjais aptarti ir sudaryti gydymo ir tyrimų planą; • skatinti pacientą ar jo tėvus/globėjus bendradarbiauti konsultacijos metu ir įsitraukti į gydymą • konsultacijos pabaigoje įsitikinti, kad pacientas arba jo/jos atstovas ar tėvai/globėjai suprato visą reikiamą informaciją. 	<p>Mokymasis dirbant kartu su numatytu internatūros vadovu ar jų dedikuotu gydytoju ar paramediku iš anksto numatytose ligoninėse, poliklinikose, klinikose ir greitosios pagalbos automobiliuose..</p> <p>Kiekvieno ciklo pradžioje – aptarimas su ciklo vadovais ir internais. Kiekvieno ciklo pabaigoje – ciklo įvertinimas su internais.</p>	<p>Kiekvieno ciklo pabaigoje – ciklo įvertinimas su internais. Semestro pabaigoje Internatūros ir Baigiamasis egzaminas.</p>
<p>Tiksliai surinkti reikiamą informaciją apie pacientą, jo ligą ir atlikti bendrąjį paciento ištyrimą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rinkti ligos, gyvenimo, socialinę ir šeimos anamnezę; • atlikti fizinį paciento ištyrimą; • atlikti paciento bazinį neurologinį įvertinimą (vertinti sąmonės būklę, vyzdžius, kalbą, motoriką ir jutimus); • įvertinti bazinę psichiatrinę būklę; • suformuluoti preliminarią diagnozę; • įvertinti paciento būklę ir suteikti pirmąją pagalbą, sutrikus kvėpavimui, kraujotakai, sąmonei; • pagal klinikiškus duomenis įtarti asmens neblaivumą ir psichoaktyviųjų medžiagų sukeltą apsvaigimą; • stebėti ir vertinti žmogaus gyvybinių funkcijų rodiklius ir jų dinamiką; • atpažinti mirties požymius ir juos fiksuoti dokumentuose. 	<p>Mokymasis dirbant kartu su numatytu internatūros vadovu ar jų dedikuotu gydytoju ar paramediku iš anksto numatytose ligoninėse, poliklinikose, klinikose ir greitosios pagalbos automobiliuose.</p> <p>Kiekvieno ciklo pradžioje – aptarimas su ciklo vadovais ir internais. Kiekvieno ciklo pabaigoje – ciklo įvertinimas su internais.</p>	<p>Kiekvieno ciklo pabaigoje – ciklo įvertinimas su internais. Semestro pabaigoje Internatūros ir Baigiamasis egzaminas.</p>

<p>Paskirti tyrimus, reikalingus medicinos gydytojo kompetencijai priskiriamoms ligoms, būklėms ir sveikatos sutrikimams diagnozuoti, bei vertinti ir interpretuoti jų rezultatus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bendrą šlapimo tyrimą; • bendrą kraujo tyrimą; • biocheminius kraujo ir šlapimo tyrimus; • kraujo krešėjimo tyrimus; • ABO ir Rh (D) kraujo grupių tyrimus; • infekcinių žymenų tyrimus; • išmatų tyrimus (slapto kraujavimo išmatose testą, koprogramą); • elektrokardiografiją; • pulsoksimetriją; • radiologinį tyrimą, pagal įtariamos būklės lokalizaciją; • ultragarsinį tyrimą, pagal įtariamos būklės lokalizaciją; • virškinimo trakto endoskopinius tyrimus – ezofagogastroduodenoskopiją ir kolonoskopiją. 	<p>Mokymasis dirbant kartu su numatytu internatūros vadovu ar jų dedikuotu gydytoju ar paramediku iš anksto numatytose asmens sveikatos priežiūros įstaigose ir greitosios pagalbos automobiliuose. Kiekvieno ciklo pradžioje – aptarimas su ciklo vadovais ir internais. Kiekvieno ciklo pabaigoje – ciklo įvertinimas su internais.</p>	<p>Kiekvieno ciklo pabaigoje – ciklo įvertinimas su internais. Semestro pabaigoje Internatūros ir Baigiamasis egzaminas.</p>
<p>Atlikti procedūras, būtinas medicinos gydytojo kompetencijai priskiriamoms ligoms, būklėms ir sveikatos sutrikimams diagnozuoti ir gydyti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • užrašyti 3 ir 12 derivacijų EKG ir papildomas derivacijas bei įvertinti EKG rezultatus; • pamatuoti gliukozės kiekį kapiliariniame kraujyje; • atlikti periferinių venų punkciją ir kateterizaciją; • paimti kraują ar kraujo pasėlį iš venos ištyrimui; • atlikti poodines ir raumenines injekcijas; • atlikti intraveninę terapiją ir naudoti infuzijai skirtas priemones; • nustatyti kraujo grupę ir atlikti intraveninę kraujo transfuziją; • skirti vaistus (į raumenį, į veną, į nosį, garintuvu, per burną, po oda, rektaliai, priklijuojama forma, automatinė švirkštine pompa, autoinjektoriumi); • malšinti skausmą nefarmakologinėmis ir farmakologinėms priemonėmis; • paimti kraujo, žaizdų, pūlių, ausų, akių, viršutinių kvėpavimo takų, lyties organų, šlapimo, išmatų ėminių mikrobiologiniam tyrimui standartinėse terpėse; • atlikti pulsoksimetriją; • išvalyti virškinamąjį traktą; • įstumti nazogastrinį zondą; • atlikti akies plovimą; • pašalinti neįstrigusius paviršinius svetimkūnius iš akių, ausų, nosies; • pašalinti įsisiurbusių erkę; • atlikti šlapimo pūslės kateterizaciją; • vertinti diurezę; • atlikti įvairių kūno vietų tvarstymą; 	<p>Mokymasis dirbant kartu su numatytu internatūros vadovu ar jų dedikuotu gydytoju ar paramediku iš anksto numatytose asmens sveikatos priežiūros įstaigose ir greitosios pagalbos automobiliuose. Kiekvieno ciklo pradžioje – aptarimas su ciklo vadovais ir internais. Kiekvieno ciklo pabaigoje – ciklo įvertinimas su internais.</p>	<p>Kiekvieno ciklo pabaigoje – ciklo įvertinimas su internais. Semestro pabaigoje Internatūros ir Baigiamasis egzaminas.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • paruošti nekomplikuotą žaizdą chirurginiam sutvarkymui ir sutvarkyti žaizdą pirminiu chirurginiu būdu; • atlikti odos, poodžio pūlinio inciziją; • naudoti fizinio suvaržymo priemones psichikos ir elgesio sutrikimų turintiems pacientams bei vykdyti fizinio suvaržymo priemonių naudojimo stebėseną teisės aktų numatyta tvarka; • naudoti kaklo įtvarą; • imobilizuoti stuburo ar dubens lūžius; • imobilizuoti lūžusią ir (ar) išnirusią galūnę įtvaru; • atlikti laikinojo nedarbingumo ekspertizę, vadovaujantis laikinojo nedarbingumo ekspertizės taisyklėmis ir išduoti nedarbingumo pažymėjimą ir (arba) pažymą dėl neatvykimo į darbą; 		
<p>Įtarti, atpažinti, suteikti pirmąją medicininę pagalbą visų amžiaus grupių pacientams ligų, traumų ir nelaimingų atsitikimų, veikiant pavojingiems aplinkos veiksniams atvejais ir natūralaus gimdymo metu, pradėti gydyti šias būkles ir ligas, esant reikalui pasitelkti kitus asmens sveikatos priežiūros specialistus ir/ar pacientą transportuoti ir (ar) siųsti konsultuoti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • komos atveju; • šoko atveju; • gausaus trauminio ir netrauminio kraujavimo atveju; • hipertermijos ir hipotermijos atveju; • esant dehidratacijai; • traukulinio sindromo atveju; • užspringus ar esant svertimkūniams (esami arba įtariamai) audiniuose arba natūraliose kūno angose, kūno ertmėse; • ūminių alerginių reakcijų ir anafilaksinio šoko atveju; • patyrus traumą; • patyrus traumą, esant krešėjimo sistemos įgimties ar įgytiems sutrikimams; • galvos traumos ir trumpalaikio sąmonės netekimo atveju; • skausminio sindromo atveju; • esant ūminiam nudegimui ir nušalimui; • paralyžiaus atveju; • sutrikus kalbai; • stipraus galvos skausmo atveju; • sustojus širdžiai; • ūminių širdies ir kraujagyslių ligų atveju; • sinkopės atveju; • esant cianozei; • esant galūnių edemai; • ūminių pilvo skausmų atveju; • geltos atveju; • pykinimo ir vėmimo atveju; • vėmimo krauju atveju; • melenos ir šviežio kraujo išmatose atveju; • viduriavimo atveju; • vidurių užkietėjimo atveju; • ascito atveju; • esant hiperglikemijai ir ketoacidozei cukrinio diabeto atveju; • hipoglikemijos atveju; 	<p>Mokymasis dirbant kartu su numatytu internatūros vadovu ar jų dedikuotu gydytoju ar paramediku iš anksto numatytoje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir greitosios pagalbos automobiliuose. Kiekvieno ciklo pradžioje – aptarimas su ciklo vadovais ir internais. Kiekvieno ciklo pabaigoje – ciklo įvertinimas su internais.</p>	<p>Kiekvieno ciklo pabaigoje – ciklo įvertinimas su internais. Semestro pabaigoje Internatūros ir Baigiamasis egzaminas.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • sąnarių patinimo atveju; • niežulio atveju; • odos ir gleivinių bėrimų atveju; • regėjimo sutrikimo atveju; • klausos sutrikimų atveju; • rijimo sutrikimo atveju; • žagsulio atveju; • ūminių inkstų ir urologinių ligų atveju; • dizurijos atveju; • hematurijos atveju; • šlapimo susilaikymo atveju; • ūminių akušerinių ir ginekologinių būklių atveju; • gimdymo metu; • neramaus kūdikio atveju; • vaiko/kūdikio verkimo atveju; • valgymo sutrikimų atveju; • ūminių psichikos ir elgesio sutrikimų atveju; • savižudybinio arba smurtinio elgesio atveju; • apsinuodijus (arba įtariamas apsinuodijimas) pavojingomis ar labai pavojingomis medžiagomis, dujomis, psichoaktyvių medžiagų ar vaistų perdozavimas, esant indikacijų skirti priešnuodžius; • įkandus nuodus išskiriančiam gyvūnui; • įkandus, įdrėskus su apseilėjimu pasiutusiams ar galimai pasiutusiams gyvūnams; • įsisiurbus erkei; • įtarus, kad pacientas užsikrėtęs ypač pavojinga infekcija, kai pacientą reikia izoliuoti; • kateterių, zondų ir kitų priemonių sukeltų komplikacijų atveju; • sutrikus dirbtinai suformuotoms stomoms (kai reikia jas pakeisti ar atkimšti); 		
Gebėti taikyti mokslinius (įrodymais pagrįstos medicinos) principus, metodus ir žinias medicinos praktikoje		
Propaguoti sveiką gyvenimą, spręsti visuomenės sveikatos klausimus ir veiksmingai dirbti sveikatos apsaugos sistemoje, taikant žinias apie ligų prevenciją		

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
Kursas Internatūra II:									
Pratybos simuliacijų klasėse			5	5			10	14	Simuliacijų klasėse savarankiškai atlikti procedūras, būtinas medicinos gydytojo

									kompetencijai priskiriamoms ligoms, būklėms ir sveikatos sutrikimams diagnozuoti ir gydyti.	
Akušerija ginekologija II	Ciklas pagal iš anksto sudarytą grafiką								Pasiruošti seminarui ir praktiniams akušerijos ginekologijos užsiėmimams naudojant Internatūros įvado metu gautą medžiagą	
Chirurgija ir traumatologija II	Ciklas pagal iš anksto sudarytą grafiką								Pasiruošti seminarui ir praktiniams chirurgijos bei traumatologijos užsiėmimams naudojant Internatūros įvado metu gautą medžiagą	
Vaikų ligos II	Ciklas pagal iš anksto sudarytą grafiką								Pasiruošti seminarui ir vaikų ligų praktiniams užsiėmimams naudojant Internatūros įvado metu gautą medžiagą	
Vidaus ligos II	Ciklas pagal iš anksto sudarytą grafiką								Pasiruošti seminarui ir vidaus ligų praktiniams užsiėmimams naudojant Internatūros įvado metu gautą medžiagą	
Skubi pagalba II	Skubi pagalba ligoninėje II	Ciklas pagal iš anksto sudarytą grafiką								Pasiruošti seminarui ir skubios pagalbos praktiniams užsiėmimams naudojant Internatūros įvado metu gautą medžiagą
	Greitoji medicinos pagalba II	Ciklas pagal iš anksto sudarytą grafiką								Pasiruošti seminarui ir praktiniams greitojoje medicinos pagalboje naudojant Internatūros įvado metu gautą medžiagą
Pasirenkamasis ciklas	Ciklas pagal iš anksto sudarytą grafiką								Pasiruošti seminarui ir pasirenkamojo ciklo praktiniams užsiėmimams naudojant	

<p>KRAUJOTAKOS (ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ) SISTEMA ir LIGOS</p> <p>Kraujotakos sistemos anatomija, fiziologija, patologija ir klinikinis ištyrimas, arterinio kraujospūdžio matavimo, elektrokardiogramos atlikimo principai ir vertinimas. Kraujotakos sistemos ligų laboratorinių ir instrumentinių tyrimų vertinimas ir interpretacija. Ūminis ir lėtinis širdies ir kraujagyslių nepakankamumas (staigi mirtis, kardiogeninis šokas, nualpimas, kolapsas, plaučių edema), aterosklerozė, krūtinės skausmas, koronarinė širdies liga (stabili krūtinės angina, ūminiai koronariniai sindromai, miokardo infarktas, poinfarktinė kardiosklerozė), aortos ligos, disekuojanti aortos aneurizma, širdies ritmo ir laidumo sutrikimai</p> <p>(tachiaritmijos, paroksizminis širdies ritmo sutrikimas, bradiaritmijos, Morgagni-Adams-Stokes priepuolis ir kt.), arterinė hipertenzija (pirminė ir antrinė, hipertenzinė krizė), dislipidemija, kardiomiopatijos, miokarditai, perikardo ligos, ūmi plaučių arterijos tromboembolija, mažojo kraujo apytakos rato hipertenzija, lėtinė plautinė širdis, įgytos ir įgimtos širdies ydos, infekcinis endokarditas, periferinių ir visceralinių arterijų okliuzinė liga, galūnių arterijų embolija; diabetinė pėda, įgimtos kraujagyslių malformacijos, lėtinė venų liga, giliųjų venų trombozė, limfinės sistemos patologija, širdies ritmo sutrikimai bei kitos būklės, kai reikalingas ilgalaikis antitrombozinis gydymas: epidemiologija, pagrindiniai rizikos veiksniai, galimos ligų priežastys, simptomai, komplikacijos, diagnostikos galimybės, diferencinė diagnostika, būtinoji medicinos pagalba ūmiais atvejais, gydymo principai, ilgalaikis stebėjimas, indikacijos hospitalizacijai, oksigenoterapijai, chirurginiam gydymui ir širdies transplantacijai, chirurginio gydymo principai, širdies ir kraujagyslių ligų prevencijos būdai.</p> <p>Pirmosios pagalbos teikimo (išorinio širdies masažo, dirbtinio kvėpavimo, defibriliacijos ir vaistų skyrimo) principai širdies skilvelių virpėjimo, širdies asistolijos ir elektromechaninės širdies disociacijos atvejais.</p>									
<p>KVĖPAVIMO SISTEMA IR LIGOS</p> <p>Kvėpavimo sistemos anatomija, fiziologija, patologija ir klinikinis ištyrimas. Išorinio kvėpavimo funkcijos ištyrimo, neapartinės oksigenoterapijos, pleuros ertmės punkcijos atlikimo, skreplių ištyrimo principai ir vertinimas, krūtinės ląstos rentgenogramų vertinimas. Kvėpavimo sistemos ligų laboratorinių ir instrumentinių tyrimų vertinimas ir interpretacija. Plaučių klinikiniai sindromai, kosulio, bronchų obstrukcijos ir dusulio diferencinė diagnostika, rūkymo žala ir gydymo metodai</p> <p>Viršutinių kvėpavimo takų infekcija, ūmus ir lėtinis bronchitas, lėtinė obstrukcinė plaučių liga, ūmus plaučių uždegimas, bronchinė astma (bronchinės</p>									

<p>astmos priepuolis, astminė būklė), sausasis ir eksudacinis pleuritas, bronhektazės, intersticinės plaučių ligos, plaučių arterijos tromboembolija, plaučių vėžys, tuberkuliozė, kraujavimas iš plaučių, miego apnėjos sindromas, ūminis respiracinio distreso sindromas, plautinė hipertenzija, pneumokoniozės, grybelių ir parazitų sukeltos plaučių ligos, vaistų sukelti plaučių pažeidimai, plaučių pažeidimas, sergant sisteminėmis jungiamojo audinio, širdies, virškinimo trakto ir kraujo ligomis, ne tuberkuliozės mikobakterijų sukelti plaučių ligos, ūmus ir lėtinis kvėpavimo nepakankamumas, krūtinės traumos, pneumotoraksas, plaučių ir pleuros nespecifinės pūlinės ligos, plaučių ir pleuros navikai, stemplės ligos, jatrogeniniai kvėpavimo takų pakenkimai, tarpuplaučio ligos ir navikai, diafragmos traumos ir ligos: epidemiologija, pagrindiniai rizikos veiksniai, galimos ligų priežastys, simptomai, komplikacijos, diagnostikos galimybės, diferencinė diagnostika, būtinoji medicinos pagalba ūmiais atvejais, gydymo principai, ilgalaikis stebėjimas, indikacijos hospitalizacijai ir chirurginiam gydymui, chirurginio gydymo principai kvėpavimo ligų prevencijos būdai. Svetimkūniai trachėjoje, tracheostomijos indikacijos ir komplikacijos.</p>									
<p>VIRŠKINIMO SISTEMA IR LIGOS Virškinimo sistemos anatomija, fiziologija, patologija ir klinikinis ištyrimas. Skrandžio plovimo bei skrandžio ir dvylikapirštės žarnos turinio paėmimo, slapto kraujo išmatose tyrimo, ascito punkcijos atlikimo, tiesiosios žarnos ištyrimo pirštu ir analinių veidrodžių pagalba principai ir vertinimas. Virškinimo sistemos ligų laboratorinių ir instrumentinių tyrimų vertinimas ir interpretacija. Pilvo skausmų diferencinė diagnostika. Stemplės, skrandžio ir dvylikapirštės žarnos gerybinės ligos (refliuksezofagitas, ūminis ir lėtinis gastritas, opaligė) ir navikai, valgymo sutrikimai, tulžies pūslės ir latakų ligos (tulžies akmenligė, cholecistitas), kasos uždegiminės ligos ir navikai, malabsorbcijos sindromas, kepenų ligos, ūmus ir lėtinis kepenų nepakankamumas; plonųjų žarnų ligos, apendicitas, storosios žarnos ligos, žarnų nepraeinamumas, dirgliosios žarnos sindromas, vidurių užkietėjimas, tiesiosios žarnos ir analinio kanalo ligos, pilvo išvaržos, peritonitas, pilvo trauma, kraujavimas iš virškinamojo trakto: epidemiologija, pagrindiniai rizikos veiksniai, galimos ligų priežastys, simptomai, komplikacijos, diagnostikos galimybės, diferencinė diagnostika, būtinoji medicinos pagalba ūmiais atvejais, gydymo principai, ilgalaikis stebėjimas, indikacijos hospitalizacijai ir chirurginiam gydymui, chirurginio gydymo, metabolinės bei endokrininės chirurgijos ir pilvo organų transplantacijos principai, sergančiųjų</p>									

<p>virškinamojo trakto ligomis dietinio gydymo principai ir ligų prevencijos būdai.</p>									
<p>JUNGIAMOJO AUDINIO, RAUMENŲ IR SKELETO SISTEMA ir LIGOS</p> <p>Jungiamojo audinio, raumenų ir skeleto sistemos anatomija, fiziologija, patologija ir klinikinis ištyrimas. Vyresnio amžiaus asmenų geriatrinis ištyrimas. Sąnarių funkcijos, sąnarių ir kaulų rentgenogramų bei kitų jungiamojo audinio, raumenų ir skeleto ligų laboratorinių ir instrumentinių tyrimų vertinimas ir interpretacija.</p> <p>Reumatoidinis artritas, nediferencijuotas artritas, dermatomiozitas, miopatijos, reumatinė polirialgija, Siogreno sindromas, reumatas, su infekcijomis susiję artritai, mikrokristaliniai artritai (podagra, chondrocalcinozė), sisteminė raudonoji vilkligė, antifosfolipidinis sindromas, vaskulitai, sisteminė sklerozė, ankilozinis spondilitas, spondiloartropatijos, degeneracinės sąnarių ir stuburo ligos (koksartrozė, gonartrozė, osteochondrozė), fibromialgija, osteoporozė, plaštakos, alkūnės, peties, klubo, kelių, pėdos, periartropatijos (tendovaginitas, bursitas, ligamentitas), eisenos ir pusiausvyros sutrikimai, žaizdos, kaulų lūžiai, išnirimai, sąnarių ir stuburo traumos, politraumos, tuneliniai sindromai, nervų traumos ir kojų nervų patologija, kaulinio ir kremzlinio audinio navikai: epidemiologija, pagrindiniai rizikos veiksniai, galimos ligų priežastys, simptomai, komplikacijos, diagnostikos galimybės, diferencinė diagnostika, būtinoji medicinos pagalba ūmiais atvejais, gydymo principai, indikacijos hospitalizacijai ir chirurginiam gydymui, chirurginio gydymo principai jungiamojo audinio, raumenų ir skeleto ligų prevencijos būdai.</p> <p>Išorinio kraujavimo stabdymo, minkštų ir gipsinių tvarsčių dėjimo, rankos ir kojos kaulų lūžių imobilizacijos įtaisais, nekomplikuotų žaizdų tvarstymo ir gydymo principai, indikacijos</p>									

<p>endoprotezavimui ir odos plastikai bei jų taikymo principai.</p>										
<p>LYTIES IR ŠLAPIMO ORGANŲ (UROGENITALINĖ) SISTEMA IR LIGOS Lyties ir šlapimo organų sistemos anatomija, fiziologija, patologija ir klinikinis ištyrimas. Urogenitalinės sistemos ligų laboratorinių ir instrumentinių tyrimų vertinimas ir interpretacija. Šlapimo pūslės kateterizavimo ir inkstų biopsijos principai. Ūminis inkstų pažeidimas, glomerulopatijos, nefropatijos, kitos inkstų ligos, urogenitalinės sistemos infekcijos (cistitas, ūmus ir lėtinis pielonefritas, urosepsis), inkstų ir šlapimo takų akmenligė, inkstų diegliai, obstrukcinė uropatija, dizurija, moterų ir vyrų ūminis šlapimo susilaikymas, šlapimo nelaikymas, parafimozė, ūmus ir lėtinis inkstų nepakankamumas, lėtinė inkstų liga, prostatos, inkstų, šlapimo pūslės ir sėklidės vėžys, inkstų trauma: epidemiologija, pagrindiniai rizikos veiksniai, galimos ligų priežastys, simptomai, komplikacijos, diagnostikos galimybės, diferencinė diagnostika, būtinoji medicinos pagalba ūmiais atvejais, gydymo principai, ilgalaikis stebėjimas, indikacijos hospitalizacijai, dializei, chirurginiam gydymui ir inkstų transplantacijai bei taikymo principai ir urogenitalinių ligų prevencijos būdai.</p>										

<p>ENDOKRININĖ SISTEMA IR LIGOS</p> <p>Endokrininės sistemos anatomija, fiziologija, patologija ir klinikinis ištyrimas. Endokrininės sistemos ligų laboratorinių ir instrumentinių tyrimų vertinimas ir interpretacija.</p> <p>Hipofizės priekinės dalies, skydliaukės, prieskydinių liaukų, antinksčių hormonų sekrecijos sutrikimai, tiroksinė krizė, miksedeminė koma, antinksčių hiperplazija, ūmus ir lėtinis antinksčių nepakankamumas, gliukozės apykaitos sutrikimai, cukrinis diabetas ir lėtinės diabeto komplikacijos, diabetinė koma ir hipoglikemija, nutukimas, lytinių liaukų hormonų veikimas, lytinių chromosomų ligos (Aneupoidijos - Turner, ir Klinefelter sindromai): epidemiologija, pagrindiniai rizikos veiksniai, galimos ligų priežastys, simptomai, komplikacijos, diagnostikos galimybės, diferencinė diagnostika, būtinoji medicinos pagalba ūmiais atvejais, gydymo principai, ilgalaikis stebėjimas, indikacijos hospitalizacijai ir chirurginiam gydymui, ligos prevencijos būdai.</p>									
<p>KRAUJO IR KRAUJODAROS SISTEMA IR LIGOS</p> <p>Kraujo ir kraujodaros sistemos anatomija, fiziologija ir patologija.</p> <p>Kraujo ir kraujodaros sistemos ligų laboratorinių ir instrumentinių tyrimų vertinimas ir interpretacija.</p> <p>Geležies, vitamino B12 ir folinės rūgšties trūkumo anemijos, limfinės sistemos patologija, limfoproliferacinės ligos, ūminės leukemijos, lėtinės leukemijos, paraproteinemijos, trombozės ir kraujavimo sindromas, hemofilija, diseminuota intravazalinė koaguliacija: epidemiologija, pagrindiniai rizikos veiksniai, galimos ligų priežastys, simptomai, komplikacijos, diagnostikos galimybės, diferencinė diagnostika, būtinoji medicinos pagalba ūmiais atvejais, gydymo principai, indikacijos hospitalizacijai chirurginiam gydymui, kaulų čiulpų transplantacijai, gydymo ir klinikinės transfuziologijos principai, kraujo ir kraujodaros ligų prevencijos būdai.</p>									

<p>ODA IR JOS PRIEDAI, DERMATOVENEROLOGINĖS IR ALERGINĖS LIGOS</p> <p>Odos, jos priedų ir imuninės sistemos anatomija, fiziologija, patologija ir klinikinis ištyrimas. Dermatovenerologinių ir alerginių ligų mikrobiologinių, laboratorinių ir instrumentinių tyrimų vertinimas ir interpretacija.</p> <p>Bakterinės ir parazitinės odos ligos, virusinės odos ir gleivinių ligos, grybelinės infekcijos, psoriazė, dermatitai, fotodermatozės, aknė ir aknei artimos ligos, rozacea, lytiškai plintančios infekcijos, AIDS ir odos ligos, autoimuninės jungiamojo audinio ligos, pūslinės odos ligos, ikinavikinės odos ligos ir gerybiniai odos navikai, piktybiniai odos navikai, alerginis rinitas ir alerginis konjunktyvitas, alerginė bronchinė astma, ūmios alerginės reakcijos (Kvinkės edema, anafilaksinis šokas), dilgėlinė ir angioedema, alerginiai dermatitai, maisto alergija, hiperjautrumas vaistams, anafilaksija, toksinė epidermio nekrozė, imunodeficitai: epidemiologija, pagrindiniai rizikos veiksniai, galimos ligų priežastys, simptomai, komplikacijos, diagnostikos galimybės, diferencinė diagnostika, būtinoji medicinos pagalba ūmiais atvejais, gydymo principai, ilgalaikis stebėjimas, indikacijos hospitalizacijai ir ligos prevencijos būdai.</p>									
<p>NERVŲ SISTEMA IR LIGOS</p> <p>Nervų sistemos anatomija, fiziologija, patologija ir klinikinis ištyrimas. Nervų sistemos ligų laboratorinių ir instrumentinių tyrimų vertinimas ir interpretacija. Sąmonės netekimų, traukulių, juosmens ir pilvo skausmo diferencinė diagnostika. Jutimų ir somatosensorinės sistemos pažeidimai, centrinis ir periferinis paralyžius, ekstrapiramidinės ir koordinacinės sistemos ligos, traukulinės būklės, galvinių nervų pažeidimai, galvos smegenų didžiųjų pusrutulių žievės pažeidimai, autonominės nervų sistemos pažeidimai, periferinės nervų sistemos ligos, galvos smegenų ir ekstrakranijinių kraujagyslių ligos ir smegenų kraujotakos sutrikimai, neuroinfekcijos, galvos skausmas, demencijos ir kognityviniai sutrikimai, epilepsija, sąmonės sutrikimai, demielinizuojančios centrinės nervų sistemos ligos, neurorameninės ligos, motorinio neurono ligos, galvos, stuburo ir nugaros smegenų trauma, galvos smegenų navikai, degeneracinės stuburo ligos, onkologinės stuburo ir nugaros smegenų ligos, likvoro cirkuliacijos sutrikimai, neurochirurginės vaikų ligos: epidemiologija, pagrindiniai rizikos veiksniai, galimos ligų priežastys, simptomai, komplikacijos, diagnostikos galimybės, diferencinė diagnostika, būtinoji medicinos pagalba ūmiais atvejais, gydymo principai, ilgalaikis stebėjimas, indikacijos</p>									

hospitalizacijai ir chirurginiam gydymui, chirurginio gydymo principai ir nervų ligų prevencijos būdai.									
<p>UŽKREČIAMOS LIGOS IR EPIDEMIOLOGIJOS PAGRINDAI</p> <p>Epidemiologijos rodikliai ir tyrimai, infekcinių ligų epidemiologijos, profilaktikos ir valdymo principai, imunoprofilaktikos pagrindai, priešepideminių priemonių organizavimo principai, įtarus ypatingai pavojingą infekciją. Užkrečiamųjų infekcinių ligų mikrobiologinių, laboratorinių ir instrumentinių tyrimų interpretacija ir vertinimas. Dehidratacijos laipsniai.</p> <p>Ūmios infekcinės ligos (vidurių šiltinė, paratifai, žarnyno salmoneliozės ir kitos maisto toksinės infekcijos, botulizmas), virusinės diarėjos, jersiniozė (žarnyno jersiniozė ir pseudotuberkuliozė), pirmuonių sukeltos ligos, šigeliozė, kampilobakteriozė, helmintozės, virusiniai hepatitai, virusinės kvėpavimo sistemos infekcijos, difterija, streptokokinis tonzilitas, mikoplazminė infekcija, chlamidinė pneumonija, pneumokokinė infekcija, legioneliozė, riketsiozės, Herpes šeimos virusų sukeliama infekcija, bakteriniai ir virusiniai meningitai, meningokokinis meningitas, ypatingai pavojingos infekcijos (cholera, maras, geltonasis drugys), sepsis, infekcinis-toksinis šokas, erkių pernešamos ligos, keliautojų ligos, zoonozės, ŽIV infekcija, AIDS ir oportunistinės infekcijos, žmogaus papildomos viruso infekcija, poliomielitas, stabligė, pasiutligė, rožė, celiulitas, odos infekcijos po gyvūnų įkandimų: epidemiologija, pagrindiniai rizikos veiksniai, galimos ligų priežastys, simptomai, komplikacijos, diagnostikos galimybės, diferencinė diagnostika, būtinoji medicinos pagalba ūmiais atvejais, gydymo principai, ilgalaikis stebėjimas, indikacijos hospitalizacijai ir užkrečiamųjų infekcinių ligų prevencijos būdai.</p>									

<p>PSICHIKOS IR ELGESIO SUTRIKIMAI</p> <p>Bendroji psichopatologija, šizofrenija, valgymo sutrikimai, neorganiniai miego sutrikimai, depresija, bipolinis afektinis sutrikimas, organiniai ir simptominiai psichikos sutrikimai, asmenybės ir elgesio sutrikimai, somatoforminiai ir disociaciniai sutrikimai, nerimo ir stresiniai sutrikimai, psichikos ir elgesio sutrikimai vartojant psichoaktyviasias medžiagas, protinis atsilikimas, autizmo spektro sutrikimai, kiti raidos sutrikimai, elgesio sutrikimai vaikų ir paauglių amžiuje, hiperkineziniai sutrikimai, emocijų sutrikimai vaikų ir paauglių amžiuje, tikai, enurezė: epidemiologija, pagrindiniai rizikos veiksniai, galimos ligų priežastys, simptomai, komplikacijos, diagnostikos galimybės, diferencinė diagnostika, gydymo principai, ilgalaikis stebėjimas, indikacijos hospitalizacijai ir psichikos bei elgesio ligų prevencijos būdai.</p> <p>Prievarta prieš vaikus, suaugusiųjų amžiui būdingų psichikos sutrikimų ypatumai vaikystėje ir paauglystėje, savižudiškas elgesys, socialinės psichiatrijos pagrindai, biologiniai gydymo metodai, psichoterapijos kryptys ir pagrindai, kompleksinės pagalbos vaikui ir šeimai principai.</p>									
<p>KLINIKINĖS GENETIKOS PAGRINDAI</p> <p>Genetinė konsultacija. Bioetiniai ir teisiniai klausimai klinikinėje genetikoje. Genealogijos analizė. Retosios ligos. Daugiaveiksnės ligos. Morfologijos elementai: galvos, veido, ausų, akių, nosies, burnos, galūnių fenotipinis įvertinimas. Diferencinei diagnostikai naudojamos duomenų bazės klinikinėje genetikoje. Chromosominės ligos (lytinių chromosomų aneupoidijos, autosomų trisomijos, mikrodeleciniai sindromai). Klinikinė sindromologija. Sindromai susiję su kaukolės kontūru, pažeidžiantys veidą, susiję su proporcingai žemu ūgiu, kaulų bei jungiamojo audinio sistemos patologija, pagreitėjusiu augimu bei postnataliniu nutukimu, ankstyvu senėjimu, pažeidžiantys odą ir gleivines. Monogeninės ligos, daugiausia pažeidžiančios centrinę nervų sistemą, kvėpavimo sistemą, širdies ir kraujotakos sistemą, kraujodaros sistemą, inkstus, virškinimo sistemą, endokrininę sistemą. Paveldimos periferinės nervų sistemos bei raumenų ligos.</p> <p>Paveldimos medžiagų apykaitos ligos (fenilketonurija, tirozinemija, I tipas, šlapalo sintezės sutrikimai, galaktozemija). Energijos metabolizmo sutrikimai. Mitochondriopatijos. Riebalų rūgščių oksidacijos sutrikimai. Mukopolisacharidozės. Prenatalinė diagnostika ir genetinis konsultavimas. Preimplantacinė genetinė diagnostika.</p>									

<p>VAIKŲ LIGOS</p> <p>Sveiko vaiko fizinio ir psichinio vystymosi etapai ir ypatumai, naujagimio branda ir fiziologinė raida; skirtingų organų anatomijos ir fiziologijos ypatumai vaikams, įvairaus amžiaus vaikų klinikinis ištyrimas. Sveiko ir sergančio vaiko priežiūra, natūralus, dirbtinis, mišrus ir papildomas kūdikių maitinimas, vyresnių vaikų maitinimas, dantų dygimas ir kaita.; Laboratorinių ir instrumentinių tyrimų vaikams vertinimas ir interpretacija, vaikų elektrokardiogramos ypatumai. Vaikų imunoprofilaktika. Pradinis naujagimio ir vaiko gaivinimas.</p> <p>Praeinančiosios naujagimio būklės, dažniausios naujagimių ligos: hemolizinė, hemoraginė ligos, dažniausios embriopatijos ir fetopatijos, prenatalinė infekcija ir naujagimių sepsis, perinatalinė hipoksija, rachitas, spazmofilija.</p> <p>Vaikų įgimtosios ir įgytosios širdies ydos, vaikų širdies uždegiminės ligos: miokarditas, infekcinis endokarditas, perikarditas, kardiomiopatijos, ūmus širdies nepakankamumas, įgimtosios vaikų aritmijos, paroksizminė tachikardija.</p> <p>Dažniausios vaikų kvėpavimo organų sistemos ligos: ūmios viršutinių kvėpavimo takų infekcijos, ūmus bronchitas, plaučių uždegimas, viršutinių bei apatinių kvėpavimo takų obstrukcija, ūminis kvėpavimo nepakankamumas, bronchų astma, naujagimių ir vaikų kvėpavimo sistemos anomalijos, kvėpavimo takų svetimkūniai.</p> <p>Dažniausios vaikų virškinimo organų sistemos ligos ir funkciniai sutrikimai: stemplės ir skrandžio ligos, malabsorcijos sindromas ir celiakija, funkciniai virškinimo trakto sutrikimai ir obstipacijos.</p> <p>Dažniausios vaikų šlapimo organų sistemos ligos ir šlapinimosi sutrikimai: šlapimo organų infekcija, nefritinis ir nefrozinis sindromas, ūmus inkstų funkcijos nepakankamumas.</p> <p>Vaikų vaskulitai, jaunatviniai idiopatiniai artritai ir sisteminės jungiamojo audinio ligos. Vaikų hemoblastozės, solidiniai navikai, anemijos, trombocitopenijos, hemostazės ligos, histiocitų ir makrofagų patologija.</p> <p>Vaikų cukrinis diabetas ,diabetinė ketoacidozė ir hipoglikemija, vaikų nutukimas ir 2 tipo cukrinis diabetas, antinksčių ligos, ūminis antinksčių nepakankamumas, įgimtas adrenogenitalinis sindromas, , vaikų augimo ir lytinio brendimo sutrikimai.</p> <p>Vaikų traukulinės būklės, epilepsija, neepilepsiniai priepuoliai; vaikų raidos sutrikimai, cerebrinis paralyžius, paveldimos nervų ir raumenų ligos</p> <p>Dažniausios vaikų alerginės ligos: alerginės vaikų odos ligos, alerginės rinitas ir alerginis konjunktyvitas, alerginės vaikų virškinimo organų sistemos ligos, alergiškų vaikų maitinimas, toksinė epidermio nekrozė.</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

<p>Bakterinės žarnyno infekcijos (salmoneliozė, šigeliozė, ešerichiozė, kampilobakteriozė, jersiniozė, pseudotuberkuliozė), virusinės žarnyno infekcijos. Virusinės infekcijos: tymai, raudonukė, vėjaraupiai, juostinė pūslelinė, Herpes simplex infekcija, staigioji egzantema, infekcinė mononukleozė, parotitinė infekcija, parvovirusinė infekcija. Bakterinės infekcijos: skarlatina, kokliušas, parakokliušas, Haemophilus influenzae infekcija, meningokokinė infekcija, streptokokinė infekcija, vaikų difterija; helmintozės.</p> <p>Vaikų ūminės chirurginės pilvo ertmės organų ligos: ūminis apendicitas, įgytas ir įgimtas žarnyno nepraeinamumas, pilvo ir retroperitoninių organų traumos, virškinimo trakto svetimkūniai. Vaikų gerybiniai (hemangiomas, limfangiomas, teratomos), ir piktybiniai (neuroblastoma, hepatoblastoma, teratoblastoma) navikai. Vaikų pūlinės ligos: ūminis hematogeninis osteomielitas, odos ir poodžio pūlinės ligos, destruktinė pneumonija ir jos komplikacijos. Įgimtos šlapimo ir urogenitalinės sistemos anomalijos, šlapimo takų akmenligė, nefroblastoma. Dažniausios vaikų ortopedinės anomalijos, vaikų traumų ir nelaimingų atsitikimų ypatumai: kaulų lūžiai, neurotrauma, nudegiminė liga, nušalimai.</p> <p>Aukščiau minėtų vaikų ligų ir būklių epidemiologija, pagrindiniai rizikos veiksniai, galimos ligų priežastys, simptomai, komplikacijos, diagnostikos galimybės, diferencinė diagnostika, būtinoji medicinos pagalba ūmiais atvejais, gydymo principai, ilgalaikis stebėjimas, indikacijos hospitalizacijai ir chirurginiam gydymui, chirurginio gydymo principai, priklausomai nuo vaiko amžiaus ir vaikų ligų prevencijos būdai</p> <p>Vaiko skubios pagalbos reikalaujančios būklės: ūminiai sąmonės, kvėpavimo ir kraujotakos sutrikimai, įvairios kilmės šokai, kritinės būklės, anafilaksija, karščiavimas ir hipertermija; specializuoto vaiko gaivinimo ypatumai. Vaikų homeostazės ypatumai, ir sutrikimai, dehidracija; vaikų infuzinės terapijos principai. Vaikų nelaimingi atsitikimai: ūminiai būtiniai vaikų apsinuodijimai medikamentais ir cheminėmis medžiagomis, užspringimas, sukrėsto kūdikio sindromas, skendimas šilumos trauma, sunki trauma.</p>								
<p>BENDROSIOS CHIRURGIJOS PAGRINDAI</p> <p>Antiseptika ir aseptika, sterilizacija, dezinfekcija, chirurginiai siūlai, drenai, zondai, kateteriai, instrumentai, chirurginė infekcija, intoksikacija, pūlinys, celiulitas (flegmona), dujinė flegmona, uždarų kūno ertmių infekcijos, sepsis, sepsinis šokas, trauma ir politrauma, žaizdos, terminiai sužalojimai (nudegimas, nušalimas), išorinis kraujavimas.</p> <p>Kraujavimas ir hemostazė chirurgijoje, nekomplikuotų žaizdų gydymo, operacinių žaizdų</p>								

<p>perrišimo, pooperacinio periodo ligonio priežiūros, principai.</p>									
<p>AKIS IR JOS PREIDINIAI ORGANAI IR JŲ LIGOS Akies ir jos priedinių organų anatomija, fiziologija, patologija ir klinikinis ištyrimas. Laboratorinių ir instrumentinių tyrimų vertinimas ir interpretacija. Žvairumas, vokų ir junginės ligos, ašarų aparato ligos, ragenos ir uogenos ligos, lęšiuko patologija, glaukoma, tinklainės ir regos nervo patologija, akių traumas: epidemiologija, pagrindiniai rizikos veiksniai, galimos ligų priežastys, simptomai, komplikacijos, diagnostikos galimybės, diferencinė diagnostika, būtinoji medicinos pagalba ūmiais atvejais, gydymo principai, indikacijos hospitalizacijai ir operaciniam gydymui, akių ligų prevencijos būdai.</p>									
<p>AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS Ausų, nosies, gerklės anatomija, fiziologija, patologija ir klinikinis ištyrimas. Laboratorinių ir instrumentinių tyrimų vertinimas ir interpretacija. Otitas, mastoiditas, timpanofibrozę, labirintitai, galvos svaigimas, intrakranijinės otogeninės komplikacijos, Menjero liga, neurosensorinis prikurtimas, otosklerozė, nosies obstrukcija, rinitai, nosies furunkulas, nosies pertvaros hematoma ir abscesas, nosies pertvaros iškrypimas, kraujavimas iš nosies, sinuitai, intraorbitinės ir intrakranijinės komplikacijos, nosies augliai, faringitai, paratonziliinis, parafaringinis, retrofaringinis abscesai, tonzilitai, laringitai, stenozuojantis laringitas, balso ligos, gerklų gerybiniai ir piktybiniai navikai: epidemiologija, pagrindiniai rizikos veiksniai, galimos ligų priežastys, simptomai, komplikacijos, diagnostikos galimybės, diferencinė diagnostika, būtinoji medicinos pagalba ūmiais atvejais, gydymo principai, indikacijos hospitalizacijai ir operaciniam gydymui, ausų, nosies ir gerklės ligų prevencijos būdai.</p>									
<p>PIKTYBINIAI NAVIKAI Piktybinių navikų epidemiologija, pagrindiniai rizikos veiksniai, galimos ligų priežastys, simptomai, progresavimas, ūmios būklės, komplikacijos, limfadenopatijos, paraneoplastiniai sindromai, diagnostikos galimybės, laboratorinių ir instrumentinių tyrimų vertinimas ir interpretacija, diferencinė diagnostika, gydymo ir paliatyvios terapijos principai, indikacijos spinduliniam, chemoterapiniam, chirurginiam ir kitam specifiniam gydymui, kaulų čiulpų transplantacijai ir onkologinių ligų prevencijos būdai.</p>									

<p>KRITINĖS BŪKLĖS, APSINUODIJIMAI IR ANESTEZIJOS PAGRINDAI</p> <p>Pradinis ir specialusis gaivinimas (išorinis širdies masažas ir dirbtinis kvėpavimas, burnos ir nosiaryklės išvalymas, orofaringinio ir nazofaringinio vamzdelio įkišimas, dirbtinio kvėpavimo rankomis valdomu aparatu atlikimas, elektrokardiogramos užrašymas, elektrinė širdies defibriliacija, kardioversija, stimuliacija, medikamentinė terapija, sindromas po širdies sustojimo, periferinės venos punktavimas ir infuzinės terapijos taikymas, kritinių būklių farmakoterapija), gaivinimas neatidėliotųjų būklių metu, pagalbos ypatumai esant širdies skilvelių virpėjimui, širdies asistolijos ir elektromechaninės širdies disociacijos atvejais, gaivinimas ligoninėje, dirbtinės plaučių ventiliacijos, inkstų pakaitinio gydymo, infuzinės ir transfuzinės terapijos ir neuroprotekcijos principai, gydymas po gaivinimo; Staigi mirtis, ūminis plaučių pakenkimas, ūminis respiracinis distreso sindromas, ūminis kvėpavimo nepakankamumas, plaučių edema, šokas (kardiogeninis, bakterinis, anafilaksinis, hipovoleminis, hemoraginis ir trauminis), sepsis ir organų funkcijų sutrikimai, virškinamojo trakto disfunkcija, intraabdominalinė hipertenzija, ūminis inkstų nepakankamumas, hospitalinė infekcija, koma; traukuliai; insultas, sunki galvos trauma, politrauma, užspringimas, skendimas, ūmus ir lėtinis skausmas, hipertermija, dehidratacija, diseminuojanti intravazalinė koaguliacija, traumos, nelaimingi atsitikimai: epidemiologija, pagrindiniai rizikos veiksniai, galimos ligų priežastys, simptomai, komplikacijos, diagnostikos galimybės, diferencinė diagnostika, būtinoji medicinos pagalba ūmiais atvejais, gydymo principai, indikacijos intensyviai terapijai ir etiniai klausimai intensyviojoje terapijoje. Apsinuodijimai medikamentais, psichoaktyviomis (narkotinėmis) medžiagomis, barbitūratais, organinėmis medžiagomis, nuodingosiomis dujomis, smalkėmis, methemoglobina sudarančiais nuodais, arseno ir metalų junginiais, biologinės kilmės nuodais, insekticidais, pesticidais, metilo ir etilo alkoholiu, rūgštimis ir šarmais, maistu ir pagalba apsinuodijus (nėspecifinės detoksikacijos priemonės, rezorbuotų nuodų pašalinimas, metabolizmo organizme skatinimas, antidotinė terapija), apsinuodijimų kontrolė ir informacija.</p> <p>Anestezijos rūšys, principai ir komplikacijos, infuzinės ir transfuzinės terapijos principai, kritinių būklių farmakoterapija, homeostazės korekcijos pagrindai, elektrolitų balanso sutrikimas, glikemijos kontrolė, rūgščių ir šarmų pusiausvyros sutrikimai, skausmo fiziologija ir farmakologija, mitybos sutrikimų ir poreikių vertinimo, maitinimo programos sudarymo principai, maitinimo ypatumai kritinių būklių metu.</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

<p>NĖŠTUMO FIZIOLOGIJA IR PATOLOGIJA</p> <p>Nėštumo fiziologija, paauglės nėštumas. vaisiaus raida, gimdymo fiziologija, vaisiaus būklės vertinimas nėštumo metu ir gimdymo laikotarpiu, naujagimio būklės vertinimas, laikotarpio po gimdymo fiziologija, maitinimo krūtimi ypatumai. Prenatalinė paveldimų ligų ir įgimtų defektų diagnostika, nėščiųjų ir vaisiaus laboratorinių ir instrumentinių tyrimų vertinimas ir interpretacija. Lėtinės ligos ir vaistų vartojimas planuojant nėštumą, nėštumo laikotarpiu ir maitinant.</p> <p>Nėščiųjų ambulatorinė priežiūra, planuoto gimdymo, priešlaikinio gimdymo ir užsitęsusio nėštumo priežiūros ypatumai, sveiko ir neišnešioti naujagimio slaugos ir gydymo ypatumai, normalaus gimdymo priėmimo, pirmojo naujagimio tualetu, gimdyvės priežiūros placentiniame laikotarpyje, gimdymo sužadinimo ir skatinimo, akušerinių operacijų principai principai;</p> <p>Hipertenzinės nėščiųjų būklės, preeklampsija, eklampsija, HELLP sindromas, kraujavimas nėštumo, gimdymo laikotarpiais ir ankstyvučiu laikotarpiu po gimdymo, perinatalinė infekcija, daugiavaisis nėštumas: nėštumo ir gimdymo komplikacijos, gimdymo distocija, netaisyklingos vaisiaus padėtys ir pirmeigos, , Rh izoimunizacija: epidemiologija, pagrindiniai rizikos veiksniai, galimos ligų priežastys, simptomai, komplikacijos, diagnostikos galimybės, diferencinė diagnostika, būtinoji medicinos pagalba ūmiais atvejais, gydymo principai, indikacijos hospitalizacijai indikacijos chirurginiam gydymui, chirurginio gydymo principai.</p>									
<p>GINEKOLOGINĖS LIGOS</p> <p>Moters lyties organų anatomija, fiziologija, patologija ir klinikinis ištyrimas įvairiais amžiaus periodais. Normalaus ir patologinio brendimo, perimenopauzės ir menopauzės laikotarpio ypatumai. Šeimos planavimo ir nevaisingumo klausimai. Laboratorinių ir instrumentinių tyrimų, nustatant ginekologines ligas, vertinimas ir interpretacija.</p> <p>Mergaičių ginekologinės problemos, mėnesinių ciklo sutrikimai, išorinių lyties organų ikivėžinės ligos ir vėžys, gimdos kaklelio ikivėžiniai susirgimai ir vėžys, policistinių kiaušidžių sindromas, hiperandrogenemijos, kiaušidžių nepiktybiniai ir piktybiniai navikai, gimdos gleivinės hiperplastiniai procesai ir vėžys, gimdos miomos, endometrioze lėtinis dubens skausmas, dubens uždegiminė liga, ginekologinės ligos ir šlapinimosi sutrikimai, ūmus pilvas ginekologijoje: epidemiologija, pagrindiniai rizikos veiksniai, galimos ligų priežastys, simptomai, komplikacijos, diagnostikos galimybės, diferencinė diagnostika, būtinoji medicinos pagalba ūmiais atvejais, pirmoji pagalba kraujuojant iš gimdos, gydymo principai, indikacijos hospitalizacijai indikacijos chirurginiam gydymui, chirurginio</p>									

gydymo principai ir ginekologinių ligų prevencijos būdai.									
SLAUGOS PAGRINDAI Slaugos klasifikacija, rūšys, infekcijos kontrolė sveikatos priežiūros įstaigose ir aseptika, darbuotojų darbo sauga ir higiena, rankų ir medicinos prietaisų higiena, saugios aplinkos palaikymas. Ligonio asmens higiena ir aplinkos tvarkymas, mobilumo problemos, valgymas ir gėrimas, kūno temperatūros reguliavimo problemos ir slauga, hipertermija, hipotermija, šlapinimosi ir tuštinimosi problemos ir slauga, vaistų administravimas.									
FIZINĖS MEDICINOS IR REABILITACIJOS PAGRINDAI Reabilitacijos, kineziterapijos ir ergoterapijos principai, socialinės ir profesinės reabilitacijos principai, komandinis darbas reabilitacijoje, asmens biopsichosocialinės funkcijos, fizinis ir funkcinis pajėgumas, sveikatą stiprinantis fizinis aktyvumas, neįgalumo ir darbingumo nustatymas, kalbos, kalbėjimo ir rijimo sutrikimai ir jų korekcija.									
TEISMO MEDICINOS PAGRINDAI Tanatologijos ir teismo psichiatrijos principai; teismo medicinos etika ir deontologija; išorinių faktorių poveikis organizmui, atvėsimas, nušalimas, perkaitimas, nudegimas, asfiksijos ir jų rūšys, prigėrimas, šautiniai sužalojimai, durtiniai – pjautiniai sužalojimai, kaulų lūžių mechanizmai, fizinių ir cheminių poveikių padaryti sužalojimai, gamtinės ir techninės elektros poveikis, mechaninių poveikių padaryti sužalojimai, sveikatos sutrikdymo masto nustatymas.									
Iš viso			5					130	

Vertinimo strategija	Vertės dalis	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Internatūros egzaminas			
Egzaminas kompiuterinėje klasėje	50 proc.	Baigus Internatūros II kursą	Egzaminas laikomas Informacinių technologijų paslaugų centro kompiuterių klasėje. Egzamino metu studentas dalimis gauna aprašytus akušerijos – ginekologijos, chirurgijos – traumatologijos, vaikų ligų ir vidaus ligų klinikinius atvejus. Kiekvieną klinikinį atvejį sudaro 6 dalys. Studentas:

			<p>1 dalyje. Tikslina anamnezę</p> <p>2 dalyje. Aprašo klinikinį ligonio ištyrimą.</p> <p>3 dalyje. Užsako laboratorinius tyrimus reikalingus diagnozei nustatyti. 4 dalyje. Paprašo instrumentinių tyrimų rezultatų.</p> <p>5 dalyje. Nustato klinikinę diagnozę.</p> <p>6 dalyje. Paskiria gydymą.</p> <p>Vertinama taip:</p> <p>10 (puikiai): Puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai.</p> <p>9 (labai gerai): Tvirtos, geros žinios ir gebėjimai.</p> <p>8 gerai: Geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai.</p> <p>7 (vidutiniškai): Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra neesminių klaidų.</p> <p>6 (patenkinamai): Žinios ir gebėjimai (įgūdžiai) žemesni nei vidutiniai, yra klaidų.</p> <p>5 (silpnai): Žinios ir gebėjimai (įgūdžiai) tenkina minimalius reikalavimus.</p> <p>4 (nepatenkinamai): Netenkinami minimalūs reikalavimai</p>
Baigiamasis egzaminas			
Egzaminas kompiuterinėje klasėje	50 proc.	Baigus XI semestrą	<p>Dalyko mokėjimas vertinamas 10 balų sistema:</p> <p>10 balų (puikiai) – puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai, sintezės ir supratimo, teorinių žinių taikymo lygmuo, išsamūs atsakymai į visus klausimus; reikalaujamų žinių apimtys procentinė išraiška 93–100 proc. teisingai atsakytų klausimų.</p> <p>9 balai (labai gerai) – tvirtos, geros žinios ir gebėjimai, reikalaujamų žinių apimtys procentinė išraiška 83,7–92,9 proc. teisingai atsakytų klausimų;</p> <p>8 balai (labai gerai) – geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai, supratimo ir žinių taikymo lygmuo, pasitaiko pavienės neesminės klaidos, reikalaujamų žinių apimtys procentinė išraiška 75,3–83,6 proc. teisingai atsakytų klausimų;</p> <p>7 balai (vidutiniškai) – vidutinės žinios ir gebėjimai, supratimo ir žinių taikymo lygmuo, pasitaiko pavienės neesminės klaidos, reikalaujamų žinių apimtys procentinė išraiška 66,9–75,2 proc. teisingai atsakytų klausimų;</p> <p>6 balai (patenkinamai) – žinios ir gebėjimai (įgūdžiai) blogesni nei vidutiniai, yra klaidų, reikalaujamų žinių apimtys procentinė išraiška 58,5–66,8 proc. teisingai atsakytų klausimų;</p> <p>5 balai (silpnai) – žinios ir gebėjimai (įgūdžiai) tenkina</p>

			<p>minimalius reikalavimus, supratimo ir žinių taikymo lygmuo, daug klaidų, reikalaujamų žinių apimtys procentinė išraiška 50,1–58,4 proc. teisingai atsakytų klausimų;</p> <p>4 balai ir mažiau – netenkinami minimalūs reikalavimai:</p> <p>4 balai – žinių apimtys procentinė išraiška 40–50,0 proc. teisingai atsakytų klausimų;</p> <p>3 balai – žinių apimtys procentinė išraiška 30–39,9 proc. teisingai atsakytų klausimų;</p> <p>2 balai – žinių apimtys procentinė išraiška 20–29,9 proc. teisingai atsakytų klausimų;</p> <p>1 balas – žinių apimtys procentinė išraiška < 20 proc. teisingai atsakytų klausimų;</p>
Galutinis vertinimas	100 proc.	Išlaikius Internatūros ir Baigiamąjį egzaminą.	Bendras įvertinimas susideda iš Internatūros egzamino ir Baigiamojo egzamino

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
Zane RD	2019	Pocket Emergency Medicine	4th Edition	https://www.medicosrepublic.com/pocket-emergency-medicine-4th-edition-pdf-free-download/
Cameron P, Little M, Biswadev M, Conor D	2019	„Textbook of Adult Emergency Medicine“	5th Edition	Elsevier
Vaitkaitis D, Pranckūnas A.	2017	Pirmoji medicinos pagalba		Kaunas
	2020	Lietuvos Respublikos žmogaus mirties registravimo ir kritinių būklių įstatymas		https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/t/TAD/TAIS.37504/BPfiAGLGpJ
	2021	The European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation		https://cprguidelines.eu/
	2021	Surviving Sepsis Campaign Guidelines 2021		https://www.sccm.org/Clinical-Resources/Guidelines/Guidelines/Surviving-Sepsis-Guidelines-2021
Red. Šapoka V.	2020	Internistas. Praktinis vadovas	1-598	Vilnius

Red. Scharschmidt BF	2007	Internal Medicine	1th edition	Cambridge Pocket Clinicians. https://booktree.ng/cambridge-e-pocket-clinicians-internal-medicine-1st-edition/
Red. Budrys V.	2011	Urgentinė neurologija.		VU biblioteka: Vilnius: UAB "Vaistų žinios"
Red. Steven L, Busl KM	October 2021	Continuum - Lifelong Learning in Neurology. Neurocritical Care.	Vol.27, No.5.	https://journals.lww.com/continuum/toc/2021/10000
LaHue S, Levin M.	2021	Emergency Neurology (2 ed.).	2nd edition	
Žaliūnas R. ir bendraautorai	2020	Kardiologijos pagrindai studentams		http://ebooks.vitaelitera.lt/eb/2303/kardiologijos-pagrindai-studentams/
Griffin BP	2018	Manual of Cardiovascular Medicine		https://ebookcentral.proquest.com/lib/viluniv-ebooks/detail.action?docID=6023334
Brugha R, Marlais M, Abrahamson E.	2015	Vaikų klinikinio ištyrimo vadovas.		VU biblioteka: Vilnius: UAB Vaistų žinios
Kliegman RM.	2020	Nelson Textbook of Pediatrics, 21st Edition		https://www.clinicalkey.com/#!/browse/book/3-s2.0-C20161017121?indexOverride=GLOBAL
Lissauer T, Carroll W.	2022	Illustrated Textbook of Paediatrics,	6th edition	https://www.clinicalkey.com/#!/browse/book/3-s2.0-C20190011636
Red. Pundzius J.	2012	Chirurgija. Bendroji dalis	I tomas	Vitae litera
Red. Pundzius J.	2012	Chirurgija. Specialioji dalis	II tomas	Vitae litera
Williams NS, O'Connell PR, McCaskie A	2018	Bailey & Love's Short Practice of Surgery	27th edition	CRC Press
Kocius, M, Porvaneckas, N ir kt.	2016	Ortopedija traumatologija		Vilniaus universiteto leidykla. (https://virtualbiblioteka.vu.lt/primos-explora/fulldisplay?docid=VUB01000827245&context=L&vid=VU&lang=lt-LT&search_scope=VU_IG_ALL&adaptor=Local%20Search%20Engine&tab=default_tab&query=any,contains,Ortopedija%20traumatologija)
Solomon L, Warwick DJ, Nayagam S.	2014	Apley and Solomon's concise system of orthopaedics and trauma		Crc Press. (https://virtualbiblioteka.vu.lt/primos-explora/fulldisplay?vid=VU&docid=VUB01000718918)
	2019	Akušerijos ir neonatologijos diagnostikos ir gydymo metodikos		sam.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/programos-ir-projektai/sveicarijos-

				paramos- programa/akuserijos-ir- neonatologijos-diagnostikos- ir-gydymo- metodikos/akuserijos- diagnostikos-ir-gydymo- metodikos
Magowan BA	2019	Clinical Obstetrics and Gynaecology	4th edition	https://www.clinicalkey.com/#!/browse/book/3-s2.0-C2016003512X
Smith RP	2017	Netter's Obstetrics and Gynecology	3th edition	https://www.clinicalkey.com/#!/browse/book/3-s2.0-C20150058695
Privalomoji literatūra				
Medicinos studijų programa				
R. S. Ašoklis	2018	Akių ligos	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
D. Ramašauskaitė	2018	Akušerija	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
J. Šipylaitė	2018	Anesteziologija ir reanimatologija	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
E. Lesinskas	2018	Ausų, nosies ir gerklės ligos	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
O. Rudzevičienė	2018	Bendroji pediatrija ir neonatologija	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
E. Kazėnaitė	2018	Farmakologija	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
K. Strupas	2018	Gastroenterologija ir abdominalinė chirurgija	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
M. Šilkūnas	2018	Ginekologija	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
B. Petrauskienė	2018	Kardiologija, širdies ir kraujagyslių chirurgija	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
J. Gulbinovič	2018	Klinikinė farmakologija, vaistų registracija ir vartojimo saugumas	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
A. Matulevičienė	2018	Klinikinė genetika	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
J. Dementavičienė	2018	Radiologija	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
J. Šipylaitė	2018	Kritinių būklių medicina, transfuziologija ir toksikologija	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
D. Karčiauskaitė	2018	Laboratorinė medicina	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
E. Gefenas	2018	Medicinos etika	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
J. Dadonienė	2018	Mokslinio darbo metodologija ir biostatistika	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
L. Rimševičius	2018	Nefrologija ir urologija	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
D. Jatužis	2018	Neurologija ir neurochirurgija	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
S. Lesinskienė	2018	Psichologija, profesinio bendravimo pagrindai ir psichosomatika	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
A. Navickas	2018	Psichiatrija, vaikų ir paauglių psichiatrija, psichoterapija	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon

E. Danila	2018	Pulmonologija, ftiziatrija ir torakalinė chirurgija, klinikinė imunologija	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
I. Butrimienė	2018	Reumatologija, gerontologija, endokrinologija	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
A. Beržanskytė	2018	Socialinė medicina. Sveikatos teisė ir ekonomika	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
J. Stasiūnienė	2018	Teismo medicina	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
N. Porvaneckas	2018	Traumatologija, ortopedija ir plastinė rekonstrukcinė chirurgija	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
L. Jančorienė	2018	Užkrečiamos ligos ir epidemiologija	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
J. Grikinienė	2018	Vaikų ligos, vaikų chirurgija	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
V. Šapoka	2018	Vidaus ligų diferencinė diagnostika, hematologija ir šeimos medicina	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
S. Varvuolytė	2018	Vidaus ligų propedeutika ir slaugos pagrindai	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
M. Jakubauskienė	2018	Visuomenės sveikata	-	https://is.vu.lt/pls/klevas/logon
Sveikatos apsaugos ministerija	2022	Įsakymas „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 7:2022 „Medicinos gydytojas“ patvirtinimo“ 2022 m. gegužės 9 d. Nr. V-930	-	Prieiga per internetą: V-930 Dėl Lietuvos medicinos normos MN 7:2022 „Medicinos gydytojas“ patvirtinimo (etar.lt)